

193
15.3.1978

FLANDRA KATOLIKO

MAANDSCHRIFT VAN HET KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND

ABONNEMENT MET LIDMAATSCHAP: 30 FR. - BUITENLAND: 40 FR.

Dit eerste nummer van ons maandblad sinds de bevrijding van ons land, wordt aan alle leden van 1940 gezonden.

Nieuwe bijdragen voor 1945 worden in dank ontvangen en zullen ons in de mogelijkheid stellen, de degelijkheid van ons blad stilaan terug op te voeren.

Adresveranderingen en briefwisseling voorlopig zenden aan K.V.E.V., Ereembodegemstraat 29 AALST, O. V.

Briefje van onzen Voorzitter.

Beste Fuke-leden,

Alhoewel de omstandigheden nog niet heelemaal gunstig zijn voor het opnieuw ontplooiën onzer beweging, die bij uitstek een vredesbeweging is en dus in de atmosfeer van koortsachtige oorlogsneurose niet op haar plaats is, kunnen wij niet langer uitstellen een teekēn van leven te geven... en te vragen aan al onze leden, die, naar wij hopen, niet te veel mogen geleden hebben onder de zware beproeving die ons sinds 1940 het stilzwijgen kwam opleggen.

1945 moge voor U allen een periode van heropbloei op alle gebied inluiden en ook ons Verbond is bereid om zijn taak terug op te vatten. Er is geen nieuwe programmaverklaring nodig, wij blijven het KATHOLIEK (trouw aan de Roomsche Katholieke Kerk), VLAAMSCH (trouw aan onze moedertaal), ESPERANTO (trouw aan DE wereldtaal) VERBOND.

Waarom zwegen wij vier jaar lang ?

1° het was niet de taak van het K.V.E.V. als verbond, aan ondergrondse beweging te doen.

2° het Bestuur besliste in Juli 1940 te Brussel, alle werkzaamheid tijdens de bezetting stop te zetten.

3° het voorbeeld van Nederland waar de beweging wēl voortgezet werd en nadien door den bezetter tot uitlevering van alle boeken, gelden en papieren gedwongen werd, was een heilzaam voorbeeld.

Menigeen onzer leden diende op heldhaftige wijze zijn land. Als slachtoffer der bombardementen hebben wij één onzer flinkste en ijverigste bestuursleden te betreuren, namelijk Kapitein Van Geel P. die samen met zijn twee zoons, eveneens lid van FUKĒ, op 2-5-44 in Bonheiden gedood werd. Menigen avond heeft hij gewijd aan de belangen van ons Verbond, menige reis ondernomen, menige voetstappen gedaan en tevens de verzending van ons internationaal orgaan ESPERO KATOLIKA op uitstekende wijze verzorgd. Moge onze dankbaarheid zich uiten in een vurig gebed voor zijn zielezaligheid.

Wellicht zijn er nog tragische voorvallen aan onze leden overkomen. Anderzijds zijn er ook blijde gebeurtenissen die in onze rubriek « Familieleven » moeten vermeld worden: zoo trad onze sympathieke ondervoorzitter Dr Marcel Naster onlangs te Mechelen in het huwelijksbootje, terwijl het kinderschip bij vriend Mortelmans Daniël 'n jongen (1943) en bij uw dienaar 'n dochtertje (3-11-44) bracht.

Zoodra wij 'n nieuwe redacteur hebben — E.H. Canisius van Hoogstraten zit nog ergens in Neder-

land, naar wij hopen in goede gezondheid — zal deze rubriek volledig bijgehouden worden.

Trouwens ons ideaal is : terug naar ons vroeger zoo degelijke maandblad, terug naar onze propaganda en uitbreiding onzer lessenreeksen, terug naar onze internationale werking.

Zoodra mogelijk wordt een Bestuursvergadering

gehouden, ter voorbereiding van een Algemeene Vergadering onzer leden, zoodra de Vrede ons weer herademing brengt en dankbaar zullen wij dan in Vlaanderen den onbloedigen strijd weer opnemen ten bate van Kerk en Wereldtaal.

DE VOORZITTER.

✂ BRIEFJE VAN ONZEN PROOST ✂

Bij de woorden van onzen ijverigen en sympathieken Voorzitter wil ik er enkele bijvoegen.

Meer dan vier jaar hebben wij gezwegen en nu komen we weer opduiken. Onze eerste gedachten bij deze nieuwe contactname gaan naar O. L. Heer om Hem te bedanken voor onze zoo spoedige en bijna mirakuleuze bevrijding. Vervolgens gaan zij naar onze broers en zusters in de groote FUKF-familie. Hoe zouden ze het maken, sinds ons laatste samenzijn op ons zoo schitterend geslaagd congres te Antwerpen? Verschillenden hebben we te betreuen, o.a. de verdienstelijke pionier onzer beweging Apotheker Mattelaer van Kortrijk, de meesten werden uit ons midden weggerukt door de oorlogswreedheden, sommigen onzer leden zitten nog in het buitenland denkelijk in zeer droeve omstandigheden.

We zullen hen allen gedenken in onze gebeden en H. Missen opdat de Heer hun offer en lijden zou aannemen als steun en troost voor hun naast-

bestaanden. Dit is het beste en het edelste dat we kunnen geven.

Anderen, en dit is de groote meerderheid, hebben te lijden gehad in hun stoffelijk bestaan. Dit is een beproeving die de Heer ons toezendt en die we met moed en zelfbeheersching moeten zien te verdragen. Ons deel moeten we bijbrengen in het winnen van een duurzamen en rechtvaardigen vrede, die vooral voor ons, Katholieke Esperantisten, steeds een dierbaar ideaal blijft.

Binnen zeer korten tijd beginnen we onze werking voor ons dierbaar Esperanto opnieuw, in al zijn verschillende vertakkingen, als voor de bezetting.

We zijn er zeker van dat we op uw steeds stijgende steun mogen blijven rekenen. Weest zonder uitzondering medestrijders voor het Goede; met uw hulp gaan we een hoogere en schoonere toekomst te gemoet.

Uw Proost.
E. H. A. BECKERS.

Vier jaren oorlog, vrienden, heeft ons vendinstituto niet rijker gemaakt. Inderdaad, waren er tijdens de bezetting toch altijd enkelingen die den moed hadden om enkele franken aan een esperantoboek te besteden, en zoo is mijn voorraad tot op zijn minimum herleid geworden. Ik ben er niettegenstaande toch van overtuigd, dat het nog niet het oogenblik is om reeds van nu af aan met aanbiedingen af te komen, eerst en vooral omdat onze vriend Gutt de meesten onder ons gekortwiek heeft voor wat het koopen betreft, ten tweede omdat de oorlog voor het meestendeel onzer leden, die dan toch Antwerpen en omgeving bewonen, verre van gedaan is en zij evenals ik geen lust zullen hebben om een boek te lezen, ten

EEN WOORDJE VAN HET VENDINSTITUTO

derde omdat men nog wel wat anders te doen heeft op dit oogenblik dan aan esperanto-lectuur te denken, nl. zorgen voor eigen bevoorradig. Ziedaar, mijne waarde vooroorlogsche klanten, waarom ik U geen lijst van beschikbare boeken ga opdisschen. Ik zal U dan ook niets vertellen over prijzen en andere verkoopsvoorwaarden.

Mochten er nochtans onder U zijn, die zich aan het een of het ander interesseeren, dat zij mij doodeenvoudig een kaartje schrijven om te vragen of datgene wat zij graag zouden hebben nog voor-

radig is en tegen welken prijs dit te betrekken is. Indien God ons spaart van de vliegende en raketbommen, dan zal uw onderdanige dienaar U zoo spoedig mogelijk antwoorden. Ter inlichting deel ik nog mede, dat een groot gedeelte van mijn voorradige boeken, om veiligheidsredenen, elders werden ondergebracht, zoodat ik over een groot gedeelte voorloopig niet kan beschikken.

Laat ons nu maar één ding hopen, beste vrienden, dat de oorlog spoedig moge eindigen en dat wij allen die op dit oogenblik nog in leven zijn, door Gods bescherming, spoedig ons vooroorlogsche « beschavingswerk » mogen voortzetten.

Uw onderdanige dienaar.
D. MORTELMANS.

LIDMAATSCHAP 1945

Bij het ter perse gaan van dit nummer stellen wij vast dat het ons ongeveer 3 fr. per lid zal kosten. Het bestuur heeft dan ook de beslissing getroffen dat het lidmaatschap voortaan 30 fr. zal bedragen en wij sporen onze trouwe leden aan zoo spoedig mogelijk hun bijdrage over te maken aan het Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond te Aalst per postchecknummer 4123.54. Van die bijdragen zal de verdere ontwikkeling van ons blad afhangen.

Neutraliteit

Veronderstel dat de katholieken Esperanto niet direct gebruiken voor de verspreiding en de verdediging hunner principen, dat zij wachten tot Esperanto overwinne, zonder hen, bij onze tegenstanders, en dat de katholieken die reeds Esperantisten zijn, in Esperantujo niet als KATHOLIEKEN optreden doch eenvoudig als neutrale menschen voor wie PRACTISCH, — theoretisch natuurlijk niet — alles goed is dat Esperanto gebruikt of steunt. Dan zou hieruit voortvloeien wat reeds gebeurde op gebied van de film, namelijk dat Esperanto een wapen wordt tegen ons, dat de Esperantopers, literatuur, enz. heel Esperantujo vijandig staat tegenover ons. Integendeel als wij, katholieken, Esperanto wel aannemen en dit allereerst om onze heilige idealen te dienen, dan zal het gevolg zijn dat Esperanto, in plaats van ons vijandig te zijn, op groote schaal onze katholieke belangen zal dienen en tevens ook de belangen van heel het menschedom, want echte katholieke belangen zijn algemeene belangen.

Dit zult gij alleen bereiken door lid te worden eener katholieke Esperanto-organisatie. De gekende socialistische Esperantist Lanti schreef trouwens ook in zijn brochure « For la neutralecon »: « De kooplui propageeren in handelsmiddens, de katholieken in katholieke middens, de revolutionnaires in revolutionnaire, enz., zoo zal onze propaganda het vlugst succes hebben voor Esperanto ».

C. VAN HOOGSTRATEN 'O. Praem.

In overeenkomst met de overige Esperanto-boekhandels en uitgevers werd een algemeene prijsaanpassing vastgesteld en zoodra onze Vendisto over meer levensruimte beschikt, kunnen alle in België beschikbare E-boeken bij hem besteld worden. Inmiddels geven wij U reeds de prijzen op onzer eigen uitgaven, die natuurlijk door onze leden bij voorkeur besteld worden:

Se auskultas la animo (Guido Gezelle)	ingenaaid fr. 15,— gebonden fr. 30,—
Kristnaska Triptiko	genaaid fr. 7,50 gebonden fr. 11,25
Leerboekje voor E. (P. Maassen)	fr. 3,—
Virina Koro (tooneel) luxe-uitgave	genaaid fr. 7,50 gebonden fr. 11,25

Postcheckrekening 4549.84 (vier vijf vier negen . acht vier) van het Katholiek Esperanto Instituut, E. Segerslaan, 14, Wilrijk.

Geen beter taal dan de taal der feiten

We waren met 2 Vlamingen te werk gesteld in een houtzagerij in het Rijnland. Aangezien dit niet aan ons beroep van nijveraar aangepast was, viel het niet mee en mijn collega, die iederen dag naar het bosch moest om boomen af te zagen, zag zich verplicht dit werk op te geven. Hij werd naar de « Krankenkasse » gestuurd, doch het kostte hem heel wat moeite vooraleer hij zijn geval kon uitleggen, daar hij de taal niet machtig was. Hem werd een vijftalig boek voorgelegd, met vragen en antwoorden. In dat boek mocht hij zoeken wat hij verlangde te zeggen, het antwoord werd hem door den bediende op dezelfde wijze kond gemaakt. Op die manier ging er, zooals begrijpelijk, veel tijd verloren en duurde het 3 dagen vooraleer de jongen enkele dagen vrij kreeg. Zou hier een gemeenschappelijke taal geen groote diensten kunnen bewijzen hebben? Zulke gevallen kunnen we met honderden aanstippen. Hoe eenvoudig zou het voor onze jongens niet geweest zijn, indien ze zich kunnen verstaanbaar maken hadden? Beste Lezer, het woord is aan U, moge de les die het verleden ons leerde, niet nutteloos blijken. Wij staan ten uwen dienste!

KAR. HAR.

HET LATIJN ALS WERELDHULPTAAL

Sommige menschen die wel wetenschappelijk zijn in hun arbeid, maar plots bekrompen worden als het gaat om Esperanto als werelddhulptaal te beoordeelen, komen nog af met bovenstaand voorstel. Als ze het ernstig meenen, laat hen dan volgende beoordeeling lezen van een wetenschappelijk mensch, Dr. G. Schamelhout die o.a. schrijft:

«Onder de oorzaken der wetenschappelijke onvruchtbaarheid der Middeleeuwen wordt het gebruik van het Latijn vermeld.

Het Latijn was stellig het geschikt voertuig der schoolstieke geleerdheid, welke zich hoofdzakelijk tot het naschrijven der oude boeken beperkte en tot het omsluiten der Aristotelische leer in het raam van het christelijk geloof. Voor den geest, die een nieuwe wereld van feiten wilde omvatten en de natuurwetten opsporen, waren zijn doode en starre vormen, een rem. Zooals Herder voortreffelijk heeft gezegd bleef Europa derhalve zoo lang barbaarsch. Het lezen der meeste Latijnsche geschriften uit den tijd na Rome's ondergang heeft iets onverkwikkelijks voor al wie van frischheid en natuurlijkheid houdt. Men voelt dat de nieuwere gedachte zich niet vrij beweegt in die taal, hoe onberispelijk ze ook gehanteerd wordt door haar kundigste beoefenaars... »

Dat gold voor de Middeleeuwen met zijn beperkte ontwikkeling en moet dus duizendvoudig gelden voor onze overbeschaafde twintigste eeuw, en hier kan het Latijn bij ernstige menschen niet meer in aanmerking komen, vooral als men eventjes de stevige, alles-omvattende, lenige Esperanto-taal wil bestudeeren, en de wetenschappelijke werken en woordenboeken in Esperanto uitgegeven wil naslaan. Doch wat baten kaars en bril... ?

L. CALLOENS.

Bestuursvergadering FUIKE op Zondag 18 Maart 1945

te 2 uur namiddag in de KAJ-Centrale, POINCARÉLAAN, BRUSSEL

Hierop worden uitgenoodigd al wie denkt dienst te kunnen bewijzen aan ons Verbond en goede voorstellen te doen met betrekking tot de hiernavolgende punten der dagorde. Stellig verwachten we alle vroegere bestuursleden en o.a. E. H. Beckers, Heeren Naster, Van Deun, Mortelmans, Paesmans, De Valck, Roose, Braekevelt, Hartmann, Merks, Vande Laak, Van den Bergh, Notaerts, Jacobs, Thyssens, Lernout, Prims, Van den Eynde Jos, enz. Mw L. Meurrens, Jw Berghmans, Top M.J., Mw Bestuurster van het Instituut voor Praktische Ontwikkeling, enz.

DAGORDE :

1. Verkiezing voorloopig bestuur ;
2. Werkprogramma 1945, pers, radio, enz. ;
3. Uitgave eigen cursus ;
4. Internationale werking ;
5. Samenwerking in ons land.

Er worden geen verdere uitnodigingen gestuurd. Breng belangstellende vrienden, mee !

Steun

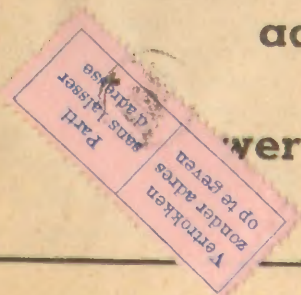
uw Verbond

door

nieuwe leden

aan te

werven !

FLANDRA KATOLIKO

— Erembodegenstraat, 29, AALST —

Mev. Paula Smulders
Anselmork. 73

Answeryen

MAANDSCHRIFT
Nederlandsche taal.